

N:o 52.

Af herr **Wiklund**, om höjning af det i Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof åskade förslagsanslag för bidrag till vägunderhållet å landet.

Genom lagen den 23 okt. 1891 angående väghållningsbesväret på landet bestämdes, att $\frac{1}{10}$ af den uppskattade kostnaden för vägunderhållet in natura skulle utgå till resp. väghållare. Vid den revision, som väglagen undergick vid 1905 års riksdag, höjdes det utgående statsbidraget för underhåll af väg, bro och färja från $\frac{1}{10}$ till $\frac{3}{20}$ af den uppskattade kostnaden. Anledningen till att statsbidrag för sagda ändamål ansetts böra utgå samt att en höjning däraf så snart ansetts böra komma till stånd torde bland annat vara hvad som af lagutskottet anförts vid 1901 års riksdag, nämligen att för billigheten af ett statsbidrags beviljande talade onekligen den omständighet, att underhållet af de allmänna vägarne, såsom många gånger blifvit framhållet, i viss mån kunde betraktas såsom ett statsändamål, till hvars fyllande alla samhällsmedlemmar borde bidraga.

Väglagen skiljer emellertid emellan underhållet af de allmänna vägarne, när mark är bar, och vinterväghållningen. Ehuru samma skäl, som föranledt statsbidrag för underhåll af väg, när mark är bar, kunna åberopas i lika hög grad för statsbidrag till vinterväghållet, utgår statsbidrag likväl allenast med $\frac{3}{20}$ af den uppskattade årliga kostnaden för underhållet den tid mark är bar af allmän väg, bro eller färja, medan däremot statsbidrag icke utgår till allmän vägs hållande i fargillt skick, då den är besvärad med snö och is. I de nordliga landsdelarne få sålunda de väghållningsskyldige bekosta väghållningen under 6 à 7 månader

årligen utan att därför komma i åtnjutande af något statsbidrag. Väg-
bördan, tryckande nog endast genom sommarvägunderhållet, kommer här-
igenom att verka än mera betungande, och trots den stora brist på vägar,
som på många ställen är rådande, är bördan nära nog olidlig.

Det enda rätta vore efter mitt förmenande, att hela kostnaden för
väghållningsbesväret på landet öfverflyttades på staten eller bestredes af
statsmedel, hvilken mening jag äfven vid förlidet års riksdag sökte göra
gällande uti en till sammansatta stats- och lagutskottets betänkande n:o 9
afgifven reservation. Såväl den i ämnet väckta motionen som reserva-
tionen blef emellertid af Riksdagen afslagen. Äfven om till innevarande
Riksdag en förnyad framställning därom göres, lärer i allt fall detta ej
föranleda annat än på sin höjd en vidlyftig utredning, innan ärendet ånyo
kan föreläggas Riksdagens pröfning. Det synes mig därför nödigt att
redan nu söka undanröja en väsentlig brist i väglagen genom att utsträcka
statsbidraget äfven till vinterväghållningen.

Ett beslut i syfte att statsbidrag må lämnas äfven för vinterväghållet
skulle emellertid föranleda, förutom några mindre ändringar i gällande väg-
lag, hvarom särskildt yrkande framställes, en ökad utgift för staten med
omkring 175,000 kronor och således äfven en ökning uti det i statsverks-
propositionen till innevarande Riksdag under nionde hufvudtiteln ökade
förslagsanslag å 1,000,000 kronor, och får jag därför vördsamt hemställa,

att Riksdagen, i syfte att $\frac{3}{20}$ af kostnaden för
vinterväghållningen å landet må lämnas af statsmedel,
ville besluta, att det af Kungl. Maj:t i statsverks-
propositionen under nionde hufvudtiteln för år 1910
äskade förslagsanslag å 1,000,000 kronor såsom bidrag
till vägunderhållet å landet måtte höjas med 175,000
kronor till 1,175,000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1909.

Ad. Wiklund.